

WYNAGRODZENIE MINIMALNE ZAMIAST ZEROWEGO

Od 1 stycznia 2009 r. osobom, które w okresie wskazywanym do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia wykonywały pracę w ramach stosunku pracy, ale nie mają możliwości udowodnienia wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia, ZUS przyjmuje w każdym roku, w którym była wykonywana ta praca obowiązujące wówczas minimalne wynagrodzenie pracowników.

Dotyczy to osób, które:

- począwszy od 1 stycznia 2009 r. **będą ubiegały się o emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy po raz pierwszy**, oraz
- **już mają ustalone prawo do świadczenia**, a w podstawie wymiaru – za okres, w którym pozostawały w zatrudnieniu w ramach stosunku pracy - mają przyjęte wynagrodzenie zerowe.

Dotyczy to również przypadków, w których przy ustalaniu kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie zerowe oraz świadczeń dla repatriantów.

Możliwość przyjęcia minimalnego wynagrodzenia została wprowadzona ustawą z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zwaną dalej ustawą zmieniającą (Dz. U. Nr 192, poz. 1180), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

Ustawa zmieniająca dodała do art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ust. 2a i 2b, w myśl których, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, zwanego dalej minimalnym wynagrodzeniem.

Przyznawanie emerytury lub renty po raz pierwszy

Z powołanego wyżej przepisu wynika, komu ZUS może przyjąć wynagrodzenie minimalne oraz w jaki sposób ustala się to wynagrodzenie.

Ważne ! Minimalne wynagrodzenie przyjmuje się wyłącznie za okres, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu - ubezpieczeniom społecznym z tytułu ubezpieczenia pracowniczego.

Kwotę minimalnego wynagrodzenia przyjmuje się również za okresy, w których pracownik pozostający w stosunku pracy pobierał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego.

Przy ustalaniu minimalnego wynagrodzenia, które podlega uwzględnieniu przy obliczaniu podstawy wymiaru, wynagrodzenie to przyjmuje się proporcjonalnie do:

- wymiaru czasu pracy, oraz
- do okresu pozostawania w ubezpieczeniu pracowniczym.

Oznacza to zatem, że jeżeli pracownik wykonywał zatrudnienie – przykładowo - w wymiarze 2/3, 1/5 czy 1 i ½ etatu, ZUS do ustalenia podstawy wymiaru przyjmie 2/3, 1/5 lub 1 i ½ minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tym okresie.

Jeżeli pracownik nie może udowodnić wysokości uzyskanego wynagrodzenia, a z dokumentów (np. ze świadectwa pracy) wynika, że pozostawał w zatrudnieniu w ramach stosunku pracy przez cały rok kalendarzowy – do ustalenia podstawy wymiaru ZUS przyjmie minimalne wynagrodzenie za cały rok.

W sytuacji gdy pracownik wskazuje do ustalenia podstawy wymiaru rok, za który może przedłożyć zarobki za część roku, a za pozostałą jego część – nie ma takiej możliwości do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty ZUS przyjmie udokumentowane zarobki za część roku i uzupełni je minimalnym wynagrodzeniem za okres, w którym pracownik pozostawał w ubezpieczeniu pracowniczym, ale nie mógł przedłożyć dokumentów potwierdzających wysokość osiągniętego wynagrodzenia.

Może zdarzyć się, że wysokości osiągniętego wynagrodzenia nie może udowodnić pracownik, który pozostawał w zatrudnieniu przez niepełny miesiąc, np. przez 19 dni, 8 miesięcy i 8 dni czy 11 miesięcy i 20 dni.

W takim przypadku przy ustalaniu minimalnego wynagrodzenia za okres krótszy niż miesiąc ZUS podzieli to wynagrodzenie przez faktyczną liczbę dni miesiąca, a następnie pomnoży przez liczbę dni, w których pracownik pozostawał w stosunku pracy.

ZUS nie przyjmie minimalnego wynagrodzenia:

- za okresy, w których pracownik nie otrzymywał wynagrodzenia, np. przebywał na urlopie bezpłatnym,
- za okresy pozostawania bez pracy, które zostały zaliczone jako okresy ubezpieczenia osobie przywróconej do pracy na podstawie wyroku sądu.

Kwotę minimalnego wynagrodzenia organ rentowy przyjmuje z urzędu, bez konieczności składania przez zainteresowanego wniosku w tej sprawie.

W dalszym ciągu wynagrodzenie zerowe ZUS będzie przyjmował za okres, który jest wskazywany do ustalenia podstawy wymiaru, a w którym wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu – ubezpieczeniom społecznym przez rok lub część roku.

Przeliczenie emerytury lub renty już przyznanej

Osoby, którym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty przyznanej przed dniem 1 stycznia 2009 r., którym przyjęto wynagrodzenie zerowe, mogą zgłosić wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia.

Przeliczenie podstawy wymiaru następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

Wnioski przeliczenie podstawy wymiaru dostępne są we wszystkich jednostkach organizacyjnych ZUS.

Emerytura lub renta w wysokości przeliczonej przysługuje:

- a) od 1 stycznia 2009 r. – jeżeli wniosek o przeliczenie zostanie zgłoszony przed dniem 1 stycznia 2010 r.,
- b) od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o przeliczenie - jeżeli wniosek ten zostanie zgłoszony po dniu 31 grudnia 2009 r.

WAŻNE! Przeliczeniu podlega podstawa wymiaru emerytury lub renty **ostatnio** przyjęta do obliczenia świadczenia.

W przypadku zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie podstawy wymiaru z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia, ZUS dokona przeliczenia podstawy wymiaru, od której obliczona jest przyznana emerytura lub renta.

ZUS jest zobowiązany do wydania decyzji w sprawie przeliczenia emerytury lub renty w terminie 60 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Minimalne wynagrodzenie w latach 1956-2008

Data	Kwota
do 31 marca 1956 r.	364 zł
od 1 kwietnia 1956 r.	500 zł
od 1 lipca 1959 r.	600 zł
od 1 sierpnia 1961 r.	700 zł
od 1 kwietnia 1963 r.	750 zł
od 1 sierpnia 1966 r.	850 zł
od 1 grudnia 1970 r.	1 000 zł
od 1 sierpnia 1974 r.	1 200 zł
od 1 maja 1977 r.	1 400 zł
od 1 maja 1978 r.	1 600 zł
od 1 maja 1979 r.	1 800 zł
od 1 stycznia 1980 r.	2 000 zł
od 1 stycznia 1981 r.	2 400 zł
od 1 stycznia 1982 r.	3 300 zł
od 1 września 1982 r.	5 400 zł
od 1 stycznia 1987 r.	7 000 zł
od 1 stycznia 1988 r.	9 000 zł
od 1 stycznia 1989 r.	17 800 zł
od 1 lipca 1989 r.	22 100 zł
od 1 października 1989 r.	38 000 zł
od 1 stycznia 1990 r.	120 000 zł
od 1 września 1990 r.	368 000 zł
od 1 października 1990 r.	440 000 zł

od 1 stycznia 1991 r.	550 000 zł
od 1 kwietnia 1991 r.	605 000 zł
od 1 lipca 1991 r.	632 000 zł
od 1 października 1991 r.	652 000 zł
od 1 grudnia 1991 r.	700 000 zł
od 1 stycznia 1992 r.	875 000 zł
od 1 maja 1992 r.	1 000 000 zł
od 1 sierpnia 1992 r.	1 200 000 zł
od 1 września 1992 r.	1 300 000 zł
od 1 października 1992 r.	1 350 000 zł
od 1 stycznia 1993 r.	1 500 000 zł
od 1 lipca 1993 r.	1 650 000 zł
od 1 października 1993 r.	1 750 000 zł
od 1 stycznia 1994 r.	1 950 000 zł
od 1 kwietnia 1994 r.	2 050 000 zł
od 1 lipca 1994 r.	2 200 000 zł
od 1 października 1994 r.	2 400 000 zł
od 1 stycznia 1995 r.	260 zł
od 1 kwietnia 1995 r.	280 zł
od 1 lipca 1995 r.	295 zł
od 1 października 1995 r.	305 zł
od 1 stycznia 1996 r.	325 zł
od 1 kwietnia 1996 r.	350 zł
od 1 lipca 1996 r.	370 zł
od 1 stycznia 1997 r.	391 zł
od 1 lutego 1997 r.	406 zł
od 1 lipca 1997 r.	450 zł
od 1 lutego 1998 r.	500 zł
od 1 stycznia 1999 r.	650 zł
od 1 listopada 1999 r.	670 zł
od 1 marca 2000 r.	700 zł
od 1 stycznia 2001 r.	760 zł
od 1 stycznia 2003 r.	800 zł
od 1 stycznia 2004 r.	824 zł
od 1 stycznia 2005 r.	849 zł
od 1 stycznia 2006 r.	899,10 zł
od 1 stycznia 2007 r.	936 zł
od 1 stycznia 2008 r.	1 126 zł